

1150. výročie príchodu misie Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu – pamätná dvojeurová minca

Príchod misie Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu patrí k najvýznamnejším udalostiam našich dejín. Uctievať si ich ako osobnosti, ktoré stáli pri počiatkoch nášho kultúrneho i náboženského rozvoja a pričínili sa o zabezpečenie plnej suverenity a legitimacy Veľkej Moravy – najstaršieho slovanského štátu v strednej Európe.

*Minca realizovaná podľa návrhu
Mgr. art. Miroslava Hrica, ArtD.*

Cyriľometodská téma zohrala dôležitú úlohu v čase slovenského národného obrodzenia v 18. a 19. storočí a významne prispela k pozdvihnutiu národného povedomia Slovákov. Konštantín – Cyril, jeho brat Metod a ich žiaci sa zaslúžili o šírenie a upevňovanie kresťanstva a tiež o rozvoj slovanskej kultúry a jej plnohodnotné zapojenie do kultúry európskej. S ohľadom na mimoriadny význam cyriľometodskej tradície v celoeurópskom kontexte boli v roku 1980 obaja svätci vyhlásení za spolupatroňov Európy. Národná banka Slovenska prispieje k celonárodným oslavám organizovaným pri príležitosti 1150. výročia ich príchodu na Veľkú Moravu vydaním pamätnej dvojeurovej mince.

Na výtvarný návrh pamätnej mince vyhlásila Národná banka Slovenska v máji 2012 verejnú anonymnú súťaž. Skutočnosť, že cyriľometodská tradícia oslovuje ľudí svojím významom a hod-

notami sa prejavila aj v tom, že do súťaže bolo predložených až 22 diel, ktoré mali veľmi dobrú výtvarnú úroveň. Komisia guvernéra NBS na posudzovanie výtvarných návrhov slovenských eurových mincí hodnotila súťažné návrhy v júni 2012. Jej odborným poradcom bol Ján Steinhübel, CSc., z Historického ústavu Slovenskej akadémie vied.

Na realizáciu mince bol schválený návrh Mgr. art. Miroslava Hrica, ArtD., ktorý v súťaži získal prvú cenu. Komisia konštatovala, že po obsahovej stránke najlepšie vystihuje zadanie, pretože poukazuje na všetky aspekty, ktoré do našich dejín priniesli solúnski bratia. Téma je vyjadrená zobrazením Konštantína a Metoda so symbolickým dvojkrížom vychádzajúcim z trojvršia, ktorý je súčasne biskupskou berlou. To vyjadruje spojenie symbolu štátnosti a symbolu kresťanstva a akcentuje význam misie oboch bratov, ktorá prispela k zabezpečeniu suverenity a legitimacy Veľkej Moravy. Konštantín drží v rukách knihu, ktorá predstavuje vzdelanosť a vieru. Metod je zobrazený s kostolom ako symbolom viery a cirkvi.

Druhá cena bola udelená Mgr. art. Romanovi Lugárovi. Ústredným motívom kruhovej kompozície návrhu je portrét bratov s precíznou plasticitou modeláciou tváří. Kompozíciu vhodne dopĺňa hlaholika – prvé písmo našich slovanských predkov. Tretiu cenu získal Pavel Károly. Na jeho návrhu komisia ocenila kvalitné reliéfne spracovanie a vystihnutie zadanej témy. Postavy solúnskych bratov sú zasadené v trojvrší, ktoré je symbolom Slovenska. Dvojkríž je povýšený na ústredný motív zobrazenia. Kompozíciu návrhu dopĺňa kniha a vhodné zvolené a umiestnené písmo.

Pamätná minca bola vyrazená v Mincovni Kremnica v počte 1 milión kusov. Jej hrana je rovnaká ako na bežnej obehovej dvojeurovej minci. Je na nej nápis „SLOVENSKÁ REPUBLIKA“. Začiatok a koniec nápisu je oddelený dvoma hviezdami, medzi ktorými je lipový list. Minca bude emitovaná 5. júla 2013.

*Ing. Dagmar Flaché
Foto: Ing. Štefan Fröhlich*

2. cena Mgr. art. Roman Lugár

3. cena Pavel Károly